

Vänsterpress om Ukraina 15–21 mars 2014

Det har varit folkomröstning på Krim, med väntat resultat: En stor del av de röstande var för anslutning till Ryssland. USA och EU-staterna protesterar högljutt och beslutar om sanktioner, men för så verkar man acceptera att Krim är förlorat till Ryssland. Till de mest högljudda hör Sveriges utrikesminister Carl Bildt, som föredrar att blunda för det faktum att nynazister sitter i den ukrainska interimregeringen, att riksåklagaren tillhör det fascistiska Svoboda osv: Huvudfienden idag är Ryssland och därför ska man inte tala om sådant anser han. Som brev på posten fick vi belagt hur parlamentsledamöter tillhörande Svoboda, bland dem vice ordföranden i Ukrainas parlamentariska yttrandefrihetskommitté (!), hotade och misshandlade vd:n för det nationella ukrainska tv-bolaget NKTU och tvingade honom att underteckna sin avskedsansökan, allt registrerat inför TV-kameror!¹ Så var det med det demokratiska sinnelaget hos Bildts vänner i Kiev.

Artiklarna nedan är från 3:e veckan i mars 2014, med undantag från ett par artiklar ur *Nya arbetartidningen* – de är från 14/3 men fanns inte tillgängliga då förra artikelsamlingen sammanställdes.

För tidigare artikelsamlingar om Ukraina, se [Svensk vänsterpress om Ukraina – februari 2014](#), [Svensk vänsterpress om Ukraina – mars 2014](#) (artiklar från 1:a veckan i mars) och [Svensk vänsterpress om Ukraina – mitten av mars 2014](#)

MF 22/3 2014

Innehåll

Arbetaren	1
<i>Folkomröstningen om Krim fördöms</i>	1
Clarté	2
<i>USA:s hot och löften är "Krim-krams"</i>	2
Flamman	3
<i>Krim ansluter sig till Ryssland</i>	3
<i>Skotten i Ukraina måste utredas</i>	4
Internationalen	5
<i>"Acceptera resultatet av omröstningen på Krim"</i>	5
Nya Arbetartidningen	6
<i>Varken Putin eller EU – Vilken väg för upproret i Ukraina?</i>	6
<i>Ukraina: revolution eller kontrarevolution?</i>	7
Offensiv	7
<i>Krim blir del av Ryssland</i>	7
Proletären	9
<i>Hyckleriet kring Krim</i>	9

¹ Om detta, se <http://www.aftonbladet.se/kultur/aagard/article18576708.ab>. Se även artikeln från *Arbetaren* nedan

Arbetaren

Folkomröstningen om Krim fördöms

Johan Apel Röstlund

Arbetaren 21/3 2014

Krim utropar sig självständigt från Ukraina efter den kontroversiella folkomröstningen i söndags. Krimns parlament har ansökt om att få tillhöra Ryssland. Det välkomnas av president Vladimir Putin. Samtidigt ökar spänningarna i regionen.

Strax efter folkomröstningen i Ukraina, som bojkottades av flera grupper på Krimhalvön, deklarerade parlamentet i Krim att en delegation av lokala politiker flugit till Ryssland för att påbörja förhandlingarna. Talmannen för Krimns parlament meddelade också att samtliga ukrainska militärförband i området skulle avväpnas, enligt den ryska nyhetsbyrån Interfax.

Stora delar av omvärlden är dock kritiska till valresultatet och den tillfälliga regeringen i Ukrainas huvudstad Kiev gick också snabbt ut och fördömde omröstningen. Regeringen sade samtidigt att den inte tänkte godkänna resultatet, där hela 96,7 procent av de som deltog röstade för att Krim i fortsättningen ska tillhöra Ryssland.

Samtidigt kallar den ukrainska regeringen in 40 000 reservister till armén och det nytillträdna nationalgardet. EU:s utrikesministrar samlades i början av veckan för att diskutera möjliga sanktioner mot Ryssland.

Vladimir Putin har dock bett sitt parlament att anta en lag som gör Krim till ryskt territorium och därigenom visat att han knappast bryr sig om vad Västeuropas ledare säger. Det menar flera politiska experter.

Peter Wallensteen, professor emeritus i freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet, säger till Arbetaren att han inte tror att EU:s sanktioner kommer att bita på den ryska ledningen.

– Det är visserligen en tydlig signal om hit men inte längre. Men det tvingar knappast Ryssland ut ur Krim då de anser att vinsten av att säkra flottbasen i Sevastopol är mer betydelsefull, säger han.

Och Vladimir Putin ger inte efter för omvärldens fördömanden.

– Så vad säger våra vänner i väst? De säger att vi bryter mot internationell rätt. Det är tur att de åtminstone minns att det finns något som heter internationell rätt, sade Putin i ett direktsänt tv-tal under tisdagen.

Men precis som stora delar av omvärlden anser inte heller Peter Wallensteen att folkomröstningen på Krim är legitim.

– Allt gick väldigt fort och det fanns aldrig någon tid för diskussion. Folkomröstningen uppfyller inga krav på hur en folkomröstning ska gå till.

Under tisdagen sköts en ukrainsk soldat till döds när en militärbas i Simferpool stormades av misstänkta ryska styrkor. Ukrainas tillfällige premiärminister Arsenij Jatsenjuk sade att konflikten med Ryssland nu rört sig från en politisk till militär nivå. Sent under tisdagskvällen kablades det också ut bilder på nätet där flera parlamentsledamöter från det nazistiska partiet Svoboda misshandlade den tillfälliga chefen för det nationella tv-bolaget, Oleksandr Pantelejmonov, och tvingade honom att skriva under sin avskedsansökan.

Clarté

USA:s hot och löften är "Krim-krams"

Hans Isaksson

Clarté 16/3 2014

Krim var "autonom" provins i Sovjetunionen, då Nikita Chrusjtjov (f d partichefen i Ukraina) 1954 efter en bättre middag, och utan att rådfråga halvöns ryska majoritet, gav bort det till den ukrainska sovjetrepubliken.

Efter 1991 var inte Chrusjtjovs gåva inte längre en tom gest, ty då vägrade Sovjetunionens ledare Gorbatsjov att använda sin makt för att hålla Sovjetunionen intakt, släppte Ukrainas delrepublik och tillät Tyskland att återförenas. I utbyte utfäste sig USA:s president, Bush Senior, att inte expandera Natos gränser österut, och definitivt inte till Rysslands gränser. Fast på den tiden betraktade Washington det avlödade Ryssland som en tredjevärldennation, till vilken man inte behövde hålla sina löften. Bush senior och hans efterträdare, Bill Clinton, började förskjuta västalliansens inflytande österut till Baltikum, Rumänien, Bulgarien, Kosovo, Albanien, Georgien och till Centralasien. NATO erbjöd medlemskap till Ukraina. Moskva såg sig på goda grunder åter inringat.

Vad vi nu bevittnar i Ukraina och Krim är antagligen första steget Vladimir Putins rekonstruktion av en del av det forna Sovjetunionen och framför allt dess skyddsfär. Krisen utlöstes av den USA-sponsrade kuppen mot Ukrainas korrupta, men valde, proryska president, Viktor Janukovitj. Inga västerländska ledare borde ha blivit överraskade av Krimhändelserna. Nationernas suveränitet må i världspolitiken ha en retorisk roll, men beträffande stormakternas verkliga politik är det strategiskt inflytande och inflytelsesfärer som gäller. När USA och NATO i mer än 20 års alltmer gett sig in i Rysslands traditionella intressesfär var det oundvikligt att Moskva skulle ripostera.

Västalliansen har, enligt bl a den kunnige USA-analytikern Eric S. Margolis, begått samma misstag i Ukraina att de alltsedan 30-talet gjort i centrala och östra Europa – lämnat säkerhetsgarantier de omöjliga kunde uppfylla. Putins utspel på Krim kommer, enligt Margolis sannolikt därför att fungera. Det finns inget USA eller NATO kan göra åt det, utom att gruffa och införa ömsesidigt drabbande ekonomiska sanktioner, som redan vållat slitningar inom NATO-alliansen. Tysklands Angela Merkel, den mest kompetenta och avlyssnade av de västeuropeiska ledarna, gruffar bestämt, men med försiktighet, till skillnad från de amerikanska nykonservativa – t ex vice utrikesministern Nuland, som i december bjöd demonstrationen på Maidan på kakor. Detta utöver de fem miljarder dollar USA enligt Nuland under senare år lagt ut för att för att få kuppen till stånd. USA-hökarna verkar vara beredda på en väpnad konflikt med kärnvapenmakten Ryssland. Men inte ens att Carl Bildt ser bister ut och pekar med hela handen öster ut skrämmer antagligen Putin.

Genom att flytta tolv F-16 jaktplan till Polen och krigsfartyg till Svarta havet har USA militära visserligen styrkor på plats för att utlösa ett krig, men inte för att vinna det. Putin vet att det är en bluff.

Washingtons fick visserligen tretton av Säkerhetsrådets medlemmar med sig i sitt fördömande av Krims folkomröstning om halvöns framtid. Eftersom man på förhand visat att resolutionen skulle fällas av Rysslands veto var det ganska riskfritt att stödja den. Washingtons nymornade respekt för nationell suveränitet låter onekligen lite ihålig med hänsyn till på de uppenbart riggade val som förestår i USA-dominerade stater som Egypten och Afghanistan.

Flamman

Krim ansluter sig till Ryssland

Henning S Rubin

Flamman 20/3 2014

Det var den 16 mars som Krimborna skulle avgöra om Krim framöver skulle bli en oberoende stat eller ansluta sig till grannlandet Ryssland.

Nära 97 procent av de som deltog i omröstningen valde det sistnämnda alternativet. Resultatets legitimitet ifrågasätts dock, bland annat därför att de icke-rysktalande befolkningsgrupper, som utgör 37 procent av Krimns befolkning, hade bojkottat folkomröstningen.

Folkomröstningsresultatet firades oavsett detta på Krim och på olika håll i Ryssland. I Moskva demonstrerade dock också tusentals människor mot Rysslands inblandning i konflikten i grannlandet Ukraina.

Medan demonstrationerna i Moskva förblev fredliga, drabbade ryskvänliga och icke-ryskvänliga demonstranter våldsamt samman i östra Ukraina. I Donetsk dödades en person och ett trettiotal skadades när de olika lägren attackerade varandra.

Högra sektorn mördar

Bakom oroligheterna i östra Ukraina står det bristande stödet för den regering, som tog över makten i landet efter president Viktor Janukovitj. I den nya regeringen, som stöds av EU och USA, ingår det högerextrema partiet Svoboda.

Svobodas anhängare gjort sig skyldiga till övergrepp mot meningsmotståndare och religiösa minoriteter. Och det var Svoboda som fick igenom en ändring av Ukrainas språklag som uppfattas som en provokation av de rysktalande medborgarna.

Sedan maktskiftet sprider dessutom den så kallade Högra sektorn, en snabbt växande rörelse av militanta fascister, skräck i olika delar av landet. I Charkov dödades i förra veckan två antifascister av Högra sektorn-aktivister från västra Ukraina.

Tillträdesavtalet signerades

Trots internationell kritik erkände Rysslands president Putin redan på måndagen Krim som oberoende stat. Dagen därpå slöts ett avtal om Krimns och den autonoma staden Sevastopols inträde i Ryska federationen i och med årsskiftet 2015. Avtalet undertecknades av Rysslands president Vladimir Putin samt Krimns nyutnämnde premiärminister Sergej Aksenov samt Sevastopols borgmästare Vladimir Konstatinov.

– Att ge Krim till Ukraina var ett historiskt misstag av Nikita Chrusjtjov, sade Putin i ett tal på tisdagen och lovade att garantera att såväl ryska som ukrainska och krimtatariska skulle erkännas som officiella språk i den nya ryska regionen. Rysslands utrikesminister Sergej Lavrov uppmanade på måndagen USA att se till att Ukrainas regering inte reagerade med ”nya kränkningar” av rysktalande medborgares rättigheter.

Ryssland är ensam om att erkänna folkomröstningsresultatet och anklagas av Ukraina för att bryta mot folkrätten. På lördagen stoppade bara ett ryskt veto en resolution om Krim i FN:s säkerhetsråd. Resolutionen fördömde Rysslands intervention på Krim.

Västvärlden införde på måndagen en rad relativt milda sanktioner mot Ryssland. Enligt Frankrikes utrikesminister Laurent Fabius har Ryssland dessutom suspenderats från G8, samarbetet mellan västvärldens sju största ekonomier och Ryssland. Olika länder sade sig

också förbereda ekonomiska sanktioner mot Ryssland på grund av utvecklingen på Krim. Ryssland meddelade i sin tur att man kommer att införa sanktioner mot USA, samt eventuellt flera andra västländer.

Skotten i Ukraina måste utredas

Maj Wechsleman

Flamman 20/3 2014

De nazister som stack ned Showan Shattack i Malmö tillhörde Svenskarnas parti, (SP) och en av dem hade enligt vittnesmål en Svobodamössa på sig – det vill säga en symbol för det ukrainska partiet Svoboda som ju hette Ukrainas nationalsocialistiska parti förut.

I motsats till vad svenska medier uppger, är Svoboda inte ett litet marginellt parti, utan Svoboda har majoritet i den lokala radan i de nordvästra regionerna (34 procent i Lviv och 24 procent i Ternopil Oblast).

I Lvov har Svoboda sett till att gatunamn förändrats: Fredsgatan heter nu "Nactigalgatan" – Nachtigal kallades den SS-division som begick massmorden på judar i västra Ukraina under andra världskriget.

SvP välkomnas av Svoboda som upprättat frivilliga "medborgargarden", som delvis ersätter polisen i en rad större städer i västra Ukraina. Det tunnans ut bland vanliga polisen efter att lön uteblivit i månader i det mer eller mindre bankrutta Ukraina. "Vi behöver få tillbaka vanliga poliser på gatorna, så att folk kan känna sig säkra", säger EU:s utrikesminister, baronessa Catherine Ashton till estniska utrikesministern Urmas Paet i det telefonsamtal som buggats den 25 februari. (Detta samtal har förklarats autentiskt av estniska utrikesdepartementet den 5 mars i år.)

Paet säger bland annat i samtalet: "Några journalister var med mig och de såg en parlamentsmedlem bli slagen utanför parlamentet av de där killarna på gatan. Det finns en enorm press mot parlamentsmedlemmarna. Det kommer objudna gäster hem till dem på nätterna" som Paet säger också att det finns minimalt förtroende för den nya regeringen bland befolkningen.

Paets refererar till en viss Olga i telefonsamtalet, som skulle ha sagt att kulorna som dödade civila är identiska med de kulor som också dödade poliser. Olga Bogolomets är intressant: Hon kallas av västliga medier "Majdans Moder Teresa", och är möjligen Ukrainas mest kända kvinna, folkloresångerska, har Ukrainas största ikonsamling, har startat Ukrainas största skönhetsklinik och organiserade den improviserade sjukvården på Majdan.

Olga Bogolomets har erbjudits posten som hälsominister i den nya regeringen, en post hon länge aspirerat på – men hon har avböjt.

Till Kyiv Post sa hon den 20 februari: Offren sköts med högprecisionsvapen med kraftfull ammunition som bröt deras knotor. Den ukrainska nya regeringens hälsominister, Oleh Musiy, har nu uttalat att prickskyttarna inte kom från Janukovits polis, utan han har även kommit fram till att det var samma prickskyttar som sköt polisen och de civila på Majdan.

I det amerikanska magasinet "Veterans Today" (som namnet anger ett organ för före detta amerikanska soldater) har man analyserat varifrån kulorna kom. Det är inte allt för svårt, det finns nämligen åtskilliga videor, som är tagna på civila som skjuts och dör på Majdan. Jim W Dean, chefredaktör för Veterans Today, börjar med en retorisk fråga: Man skulle tro att myndigheterna skulle vilja utreda skotten – så har ännu inte skett. Vår egen konklusion av videor som filmats från tre olika vinklar är att demonstranterna sköts från en 180-gradig vinkel liksom från en 35 grader vinkel från byggnader som ockuperats av oppositionen.

Enligt Veterans Today skulle det inte alls vara svårt att ta reda på vem som sköt, eftersom även prickskyttarna har filmats. Mot det faktum att dödsskotten fortfarande inte utretts protesterade häromdagen en annan kraftfull kvinna: Inna Bohoslovska, känd advokat från Kharkov, som startat sitt eget parti, Viche, hon sitter i Radan som partiledare, Inna kunde häromdagen ses skrikande i Radans talarstol: Dödsskotten måste utredas! Det förefaller som om detta krav är ganska förnuftigt.

Regeringens hälsominister Oleh Musiy anser nu att de som sköt ihjäl folk på Majdan var ryska agenter, som tagit sig upp på taket i det av oppositionen ockuperade hotellet, Hotell Ukraina för att framkalla panik och ge Putin en anledning att ockupera Ukraina. Dessa mord skulle Putin ha beordrat dagen efter att Janukovitj just slutit ett avtal med oppositionsledarna om nyval och begränsad presidentmakt. Putin gick den 26 februari ut med krav på att skotten på Majdantorget skulle utredas. Putin har även gått till FN/Jan Eliasson med detta krav. Man kan bara hålla med den ukrainska partiledaren, Inna Bohoslovska: ”Det måste vara ett minimumkrav att skotten utreds, vem det nu var som sköt, ryska agenter eller nazister.”

Internationalen

”Acceptera resultatet av omröstningen på Krim”

Peter Widén

Internationalen 20/3 2014

Folkomröstningen på Krim genomfördes med snabbhet och Krim är idag en del av den ryska federationen. I USA och Västeuropa når propagandakriget nya höjder. Ryssland är en skurkstat får vi läsa i Aftonbladet. Vapenskrammel och krav på militära upprustningar och truppförflyttningar hörs från politiska ledare.

Hur bör socialister i Sverige förhålla oss? En bra utgångspunkt är att lyssna till de kloka kamraterna i den ukrainska vänsterorganisationen i Borotba.

Så här sa Borotba-representanten Viktor Sjapinov när han intervjuades av Internationalen innan folkomröstningen:

”Jag tror att majoriteten där kommer att rösta för att Krim ska bli en del av den Ryska federationen. Men personligen ser jag hellre att Krim fortsätter att vara en del av Ukraina fast med mer autonomi. Eller att det blir en självständig stat. Men ifall valet går demokratiskt rätt till, och folket väljer att ansluta sig till Ryssland, så måste vi acceptera det. Som socialister stödjer vi folkens rätt till självbestämmande.”

Borotba arbetar för att ena alla arbetare i Ukraina mot den brun-blåa regimen och utmana den ryska nationalismen så att motståndet i stället får en demokratisk socialistisk inriktning.

Det finns inte ett uns av trovärdighet i västpolitikernas propaganda och agerande. Allt prat om folkrätt och demokrati från deras sida är falskt prat som alla kan genomskåda. England har kontrollerat nordöstra hörnet av Irland med hjälp av att de skottska och engelska kolonisterna (som flyttades in på 1600-talet) som är koncentrerade i dessa sex grevskap. Fortfarande ockuperas denna del av Irland. Staten Panama styckades av från Colombia enbart för att ge USA kontroll över den planerade kanalen. Kroatien gick bra att snabbt erkänna trots stor serbisk minoritet osv. Listan kan som alla förstår göras oändlig.

Krims anknytning till Ukraina grundar sej på att Chrusjtjov 1954 förde över Krim från rysk till ukrainsk administration. Utan någon demokratisk process kan man förmoda och i ett läge när det inte spelade så stor roll. Både Ryssland och Ukraina tillhörde samma stat; Sovjetunionen. Man kan snacka om att folkomröstningen i söndags kom snabbt, men ingen kan bortförklara att en stor majoritet av invånarna på Krim vill att halvön återgår till Ryssland.

Den som motsätter sig det kan ju precisera hur han/hon vill tvinga folkmajoriteten tillbaka till ukrainsk administration. Med våld?

EU och USA pressar hela tiden mot Rysslands gränser. Allt större och större områden ska läggas under västkapitalistisk kontroll och med nyliberal marknadspolitik. NATO ska krypa närmare och närmare Ryssland. Vi socialister tar inte ställning mellan olika imperialistiska block. Vi är emot alla. Vi är mot den kapitalistiska regimen i Ryssland. Men det är socialisters plikt att när spänningar uppstår rikta huvudelden mot de ”egna” kapitalisterna och politikerna. Annars blir man en del i den jingoistiska (dumnationalistiska och aggressiva) mobiliseringen i det egna landet. Idag ylar svenska massmedia och politiker om Krim men accepterar nazistiska ministrar i Kiev. Man mår illa!

Nya Arbetartidningen

Varken Putin eller EU – Vilken väg för upproret i Ukraina?

Redaktionen

Nya Arbetartidningen 14/3 2014

Händelseutvecklingen i Ukraina är idag den mest dramatiska i Europa. Efter tre månaders dagliga demonstrationer med hundratusentals deltagare, tusentals skadade och uppåt hundra döda till följd av regimen repression, tvingades presidenten Janukovitj till sist att gå i landsflykt.

I början skedde protesterna huvudsakligen mot det uteblivna avtalet med EU. Myndigheternas brutalitet ändrade dock protesternas karaktär. Protesterna kom istället att huvudsakligen riktas emot ett genomkorrumpat och odemokratiskt statsmaskineri.

Avsättandet av Janukovitj har följts av att ryska trupper invaderat Krimhalvön. Krims befolkning består till största delen av etniska ryssar. Dessa är oroliga för vad den nya regeringen i Kiev ska föra för politik vad gäller minoriteters rättigheter. Den ryska invasionen har på ett olycksbådande sätt vidgat klyftan mellan västra och östra Ukraina. Spänningen mellan den majoritet som har ukrainska som modersmål och de rysktalande har ökat påtagligt. Socialister måste ta avstånd från Putins aggression.

Den nya interimsregeringen i Kiev är en koalition mellan det mer traditionellt borgerliga Fäderneslandsförbundet och ultranationalistiska Svoboda. Tyngst väger Fäderneslandsförbundet. Övriga ministrar i regeringen utgörs av s.k oberoende och ”aktivister” från Majdan. Stora delar av regeringen har nära band till olika oligarker. Den tillförordnade presidenten Turtjynov har ett förflutet bl a som rådgivare åt en tidigare president, Kutjma (1994-2005), vars tid vid makten också kantades av korruptionsskandaler.

Ett av den nya regeringens första beslut var att upphäva den språklag från 2012 som gör det möjligt för regioner att införa ryska som ett andra officiellt språk. Beslutet har ökat spänningarna mellan de olika befolkningsgrupperna i Ukraina. Lagen finns dock kvar efter att presidenten lagt in sitt veto mot regeringsbeslutet. Ett annat illavarslande beslut av den nya regeringen var att även avskaffa den lag som förbjuder förnekande av Hitler och nazisternas brott. Det är också oroväckande att Rådet för Nationell säkerhet och försvar numera leds av Andrij Parubij och Dmitri Jarosj. Parubij var med och grundade Svobodas nazistiska föregångare och Jarosj är ledare för den fascistiska och våldsinriktade Högra Sektorn.

Dessa beslut har kunnat användas av Putin och Ryssland som motiv för att invadera Krimhalvön. Besluten har också skapat stark oro och ökat acceptansen för den ryska invasionen – främst i Ukrainas östra delar.

Ukraina: revolution eller kontrarevolution?

Mick Brooks

Nya Arbetartidningen 14/3 2014

Tragedin i Ukraina består i att arbetare bekämpar varandra istället för sina verkliga fiender. Den nödvändiga bakgrunden för att förstå utvecklingen i Ukraina är stalinismens kollaps och återinförandet av kapitalismen. Detta slängde ut massor av människor i fattigdom. Det innebar till och med att medellivslängden föll – något som även skedde i Ryssland och andra länder.

Denna övergång ledde till framväxten av en handfull kapitalistiska oligarker som tog över tidigare statsägda företag som sin privata egendom. De flesta huvudaktörer bland dagens ukrainska politiker är miljardärer som har blivit rika genom att de har plundrat staten.

Motsättningarna i Ukraina kompliceras av landets kluvna historia och kultur. Den västra delen har sina blickar vända mot väst, delvis av historiska skäl. Den östra delen låg länge i klorna på de ryska tsarerna. Det mesta av industrin finns i den östra delen (i den kolrika Donbass-regionen) och större delen av dess export går till Ryssland.

Det finns enorma spänningar under ytan i Ukraina. Ytterst beror det på den fortsatta kapitalistiska krisen och de svårigheter som arbetarklassen står inför. Då arbetarrörelsen inte ställt sig i ledningen för missnöjet och formulerat ett socialistiskt program för att lösa problemen så innebär trycket underifrån att protesterna tar sig alla möjliga former.

Det tidigare regeringspartiet i Ukraina var Janukovitjs Regionernas parti – en ruttet klick av oligarker. Deras maktbas finns i öst. Den tidigare presidenten Janukovitj försökte spela ut EU mot Ryssland, men rev istället upp gamla sår inom och mellan regionerna som i värsta fall skulle kunna leda till att landet bryts isär. EU ses som en attraktionspol bland invånarna i västra Ukraina på grund av dess relativa välstånd. Men rumänerna och bulgarerna skulle kunna förklara att anslutningen till EU inte kommer att göra ukrainarna rikare.

Janukovitj skrev i slutänden på ett handelsavtal med Ryssland istället för associationsavtalet med EU. Ukraina är i praktiken bankrutt. Befolkningen är desperat. EU är tätt knutet till Internationella Valutafonden IMF, som ivrigt väntar på att få genomföra ytterligare åtstramningar även i Ukraina.

Det är dock Ryssland som tagit stryptag på Ukraina. Detta då den olja och gas som gör det möjligt att hålla landet varmt på vintern kommer från just Ryssland. Förutom sänkta bränslepriser så erbjöd sig Putin även att köpa ukrainska statsobligationer för 15 miljarder dollar för att lösa ut det drabbade landet. När det väl gällde, i november 2013, erbjöd EU i princip ingenting.

Offensiv

Krim blir del av Ryssland

Nytt kallt krig i Ukrainakrisens spår

Per Olsson

Offensiv 19/3 2014

Krisen i Ukraina har tagit en ny farlig vändning efter folkomröstningen på Krimhalvön den 16 mars och den påföljande anslutningen till Ryssland. Den 18 mars har den ukrainska regeringen försatt armén i krigstillstånd, samtidigt som Väst står i tur att införa nya sanktioner mot Ryssland. De stegrade motsättningarna i Ukraina och mellan de imperialistiska makterna riskerar att resultera i en våldsam delning av landet.

Sannolikt kommer Krimns självständighetsförklaring och den ukrainska regeringens militära mobiliseringar, vilket betyder ökad repression, att följas av att den ryska befolkningen i andra delar av Ukraina reser än starkare krav på folkomröstningar och avskiljande.

De nya sanktioner som EU och USA beslutade om i måndags, inreseförbud och frysning av ryska toppolitikernas tillgångar, men ännu inte direkta ekonomiska sanktioner, varslar om att Västimperialismen förbereder nya bestraffningsaktioner mot Putins Ryssland.

Eftersom Väst idag utesluter ett nytt Krimkrig kommer vedergällningen att uttryckas i form av mer sanktioner och nya åtgärder för att isolera Ryssland politiskt och diplomatiskt. Ytterligare sanktioner för att till exempel stänga ute Ryssland från det internationella finanssystemet kommer sannolikt att resultera i ryska motåtgärder mot Väst och Ukraina.

Men även denna form av krigföring är kantad med risker. Återkommande straffåtgärder och vedergällning kan föda sin egen utveckling bortom all kontroll.

Vidare kommer konsekvensen av det allt frostigare klimatet mellan å ena sidan den ryska imperialismen och å den andra sidan USA och EU att underminera hela den poststalinistiska världsordningen, som formats efter 1989-92, samt bidra till att stegra spänningarna i andra konflikter.

Eller som brittiska *the Guardian* anmärkte den 17 mars: "Krisen i Ukraina är en lokal konflikt med globala följder. I en multipolär värld där USA och Obama upplevs som att man är på reträtt kan dödläget i Krim lägga sin snara om andra svåra ämnen – alltifrån försöken att begränsa Irans nukleära ambitioner och att stoppa det fortsatta blodbadet i Syrien till uttåget ur Afghanistan och nedrustningsförhandlingarna".

Det finns krigshökar i Väst som anser att det ryska militära maktövertagandet av Krimhalvön förebådar en rysk invasion av först Ukraina, sedan Baltikum och därefter andra stater i Östersjöområdet. Peter Wolodarski, Dagens Nyheter, citerar exempelvis med gillande författaren Anne Applebaum, som har påstått att folkomröstningen på Krim bara är början på ett ryskt övertagande av stora delar av det forna Sovjetunionen och Östeuropa.

Det är rakt igenom falskt, men krigsretoriken ska motivera högre anslag till militären och att länder som inte är med i NATO snarast måste ansöka om medlemskap.

Från denna krigspropaganda är steget inte långt till krav på att USA ska skicka omedelbar militär hjälp till Ukraina, vilket bland annat republikanen John McCain kräver. McCain, som var i Ukraina under folkomröstningen, menade att endast ett "tufft svar mot Putin" kan återupprätta "USA:s trovärdighet som världsledare" (CNN den 17 mars).

För Västimperialismen handlar det om att försöka slå vakt om sin prestige, makt och det inflytande man vunnit i Ukraina efter att den förre presidenten Janukovyjtj tvingades på flykt, vilket oundvikligen leder till ständiga konflikter med det angränsande Ryssland vars auktoritära regim aspirerar på att återetablera den ryska imperialismen som den dominerande stormakten i regionen.

Varken Putins Ryssland, EU eller USA har en lösning som kan desarmera konflikten och öppna vägen till enhet, utan alla de imperialistiska makterna förenas i en strävan att pådyvla de ukrainska massorna sin makt och villkor.

Som socialister var vi emot genomförandet av söndagens folkomröstning, som snabbt hade utlysts för att dels konsolidera det ryska övertagandet av Krim och dels för att stärka Rysslands ställning gentemot Väst samt öka Putins popularitet på hemmaplan.

Enligt officiella uppgifter var det 96,8 procent av de som röstade som sa ja till Krimns självständighet och anslutning till Ryssland. Valdeltagandet var 80 procent. De flesta

krimtatarer (ca 12 procent av Krimns befolkning) valde att bojkotta folkomröstningen. Att en majoritet röstade ja var föga oväntat, men de som röstat ja i hopp om att Krim som en del av Ryssland öppnar dörren till demokrati, bättre levnadsvillkor och trygghet, kommer att bli besvikna. Under Putins förmyndarskap riskerar dagens militärstyre på Krim att bli bestående och vad kan en krisande rysk kapitalism erbjuda i form av jobb och välfärd? Den ryska befolkningen på Krim och i resten av Ukraina har rätt till nationellt självbestämmande och den suveräna rätten att själva bestämma graden av självbestämmande med garanterade rättigheter för minoriteterna i samma område.

Men nationellt självbestämmande kan inte genomföras uppifrån som ett led i en imperialistisk söndra och härskapspolitik som sår djup splittring och lägger stora hinder i vägen för att skapa enhet inom arbetarklassen.

De imperialistiska makterna som slåss om makt och inflytande i Ukraina litar sig alla med ultranationalister.

EU och USA stödjer en regering som har nyfascistiska ministrar som öppet uttalat att de eftersträvar "en ukrainsk nationell revolution" och som redan har fattat beslut som varit diskriminerande mot den ryska befolkningen.

Sammandrabbningar mellan rysktalande och den ukrainska befolkningen har redan börjat skörda sina första dödsoffer. Faran växer för att motsättningarna eskalerar och att utvecklingen tar en ny brutal vändning.

Jugoslaviens blodiga sönderfall är en varning om vad som kan hända om arbetarklassen bryts ner och nationalistiska regeringar/rörelser med stöd av imperialismen ges möjlighet att bedriva en splittrande politik, där det påstådda försvaret av en etnisk grupp betyder ökat förtryck av folkminoriteterna och krig.

Väst kräver nu att Ukrainas nya regering genomför ett brutalt åtstramningsprogram och att landet knyts ännu närmare NATO, om än ej form av medlemskap.

Vid sitt besök i Washington i förra veckan lovade Ukrainas nye premiärminister Arsenij Jatsenjuk "att hans regering var villig att leverera de förändringar som [IMF] efterlyst. Trots att vi vet att det handlar om beska piller".

De attacker som väntar understryker vikten av att arbetarklassen samlar sig till ett enat motstånd mot nyliberalism, oligarker, ultranationalister och imperialism och för demokrati, nationellt självbestämmande och socialism.

Proletären

Hyckleriet kring Krim

Patrik Paulov

Proletären 18/3 2014

Västvärlden har under de senaste decennierna ihärdigt understött nationell splittring och skapandet av nya stater. Men när det gäller Krim skriker de högljutt stopp. Förklaringen är enkel. Folkviljan på Krim står i strid med västs intressen.

Resultatet i folkomröstningen i Krim kom inte som någon överraskning. 96,8 procent röstade för att ansluta den autonoma republiken Krim till Ryssland. Valdeltagandet uppges till 83,1 procent. Även om man räknar de som inte deltog som motståndare så står 80 procent av alla röstberättigade Krimbor bakom den segrande linjen.

Lika väntat som resultatet är de samstämmiga fördömandena från väst. Barack Obama, Carl Bildt och Carl Schultz, EU-parlamentets socialdemokratiske talman, säger alla att folkomröstningen är illegitim. Att den bryter mot Ukrainas konstitution. Att den sker efter utländsk invasion och påverkan.

Upprördheten må vara äkta, men argumentationen är minst sagt hycklande.

Firande i Simferopol i samband med folkomröstningen på Krimhalvön.

Verkligheten visar att USA och andra västländer inte har något principiellt emot att splittra stater och rita om gränser.

Att försöka ta kontroll genom att söndra och härska var exempelvis en framgångsrik taktik i Jugoslavien under 1990-talet. Här användes såväl konstitutionsvidriga folkomröstningar som utländsk militär inblandning som verktyg för att nå de imperialistiska målen.

Ett annat exempel är norra Irak, som efter Gulfkriget 1991 bröts loss från övriga landet. Delningen upprätthölls med vapenmakt av USA och vapenbröderna Storbritannien och Frankrike.

I södra Sudan understödde USA och Israel väpnade separatistiska rörelser vilket resulterade i Sydsudans bildande 2011. Innan utbrytningen hölls en folkomröstning där 98,8 procent av de blivande sydsudaneserna röstade för självständighet.

Fast då talade inga borgerliga kommentarer om ett valresultat som hämtat från ”kommunisttidens Sovjetunionen”, såsom Aftonbladets Wolfgang Hansson nu avfärdar Krimomröstningen.

Orsaken till att västvärlden inte accepterar att Krim går samma väg som andra utbrytare handlar om geopolitik.

Washington och Bryssel har under lång tid arbetat för att fullt ut införliva Ukraina i den västliga ekonomiska och militära sfären. Med statskuppen i Kiev 22 februari togs ett viktigt steg mot detta strategiska mål. Kanske skulle rentav George W Bushs plan om ett Nato fram till Rysslands gräns kunna förverkligas.

Att maktskiftet skedde i strid med konstitutionen och efter massiv utländsk inblandning är något som de styrande i väst inte låtsas om. Den US-amerikanska toppdiplomaten Victoria Nuland har erkänt att USA satsat fem miljarder dollar på Ukraina sedan 1991.

Att öppet Rysslandsfientliga och Natovänliga tagit makten upplevs naturligtvis som ett hot av Ryssland. Utan flottbasen i Sevastopol, och utan tillgången till de kommersiella hamnarna på Krimhalvön, skulle Rysslands ställning i Svarta havet och Medelhavsregionen dramatiskt försvagas.

Det är i detta perspektiv vi måste se Kremls stöd till de separatistiska strömningarna i Krim. Det handlar inte rysk expansion. Snarare om att bromsa väst imperialismens marsch österut.

Allt som sker i Ukraina är inte geopolitik. Här finns en dynamik som inte låter sig styras utifrån.

Regeringen i Kiev, med fem ministrar från fascistpartiet Svoboda, har en folklig bas. Den finns främst i huvudstaden och i västra Ukraina. Men kuppmaakarnas förhoppning om att snabbt få kontroll över övriga delar av landet har misslyckats.

I öster och söder, där många rysktalande bor, finns ett mycket starkt folkligt motstånd mot kuppstyret. Resultatet i omröstningen i Krim är ett uttryck för denna folkliga opinion. Motståndet märks också i de återkommande massdemonstrationerna i denna del av Ukraina, som vänder sig mot Kievregeringen och dess allierade fascistiska våldsgrupper.

Opinionen mot kuppregeringen är i grunden något positivt. Samtidigt måste man erkänna att utvecklingen gått just den tragiska väg som de ukrainska kommunisterna varnat för. Istället för kamp för gemensamma klassintressen, oavsett hemvist och nationalitet, riskerar motsättningarna att främja nationalistisk splittring. I värsta fall väntar en jugoslavisk utveckling.

Vad det gäller den geopolitiska kraftmätningen mellan USA-EU och Ryssland framstår tongångarna för stunden som oförsonliga. Västländerna markerar med att belägga ryska ledare med reseförbud och sanktioner.

Det höga tonläget understöds av att Kiev-regeringen mobiliserar 60.000 reservister samtidigt som det paramilitära Högersektorn hotar med att sabotera de ryska gasledningarna genom Ukraina.

Vad Högersektorn och andra fascistiska grupper på högerkanten kan tänkas ta sig till vet vi inte. Men ett stopp för den ryska gasen skulle inte bara slå hårt mot den ryska ekonomin. Det skulle resultera i utkylda ukrainska hem och stillastående industrier. Också Tyskland och andra europeiska länder som är beroende av rysk gas skulle drabbas.

Kraftfulla sanktioner är ett lika tveeggat svärd som ett stopp för gasexporten.

Enligt den utrikespolitiska kommentatorn Pepe Escobar ville Carl Bildt att EU:s utrikesminister på toppmötet i måndags skulle införa ett vapenembargo mot Ryssland. Frankrike sa nej. Den franska regeringen har att ta hänsyn till det franska militärindustriella komplexet och dess lönsamma export till just Ryssland.

Samma motstånd hörs från de tyska storföretagen gällande ett ekonomiskt embargo. Handelsutbytet Tyskland-Ryssland är omfattande. I en artikel Der Spiegel återges oroliga tyska kapitalströster. De varnar för att flera hundratusen jobb hotas om de ekonomiska banden till Ryssland kapas.

Med detta i åtanke är det troligaste att parterna med tiden kommer att nå någon form av kompromisslösning eller åtminstone pättställning. Som att den fortsatta ryska militära närvaron på Krim accepteras i utbyte mot ökat USA-EU-inflytande i Kiev.